

Márkos Albert laudációja

Igényesség, kitartás és szakmai alázat – ha csupán néhány szóban kellene jellemeznem Márkos Albert művészi pályafutását, ezek jutnának elsőként eszembe. A zeneművészet terén kiváltképpen nem tud és nem is akar semmilyen kompromisszumot elfogadni még akkor sem, ha emiatt nem egyszer nehézségekbe ütközik. Makacsul kitart az erdélyi magyar komolyzene kutatása, minőségi oktatása és bemutatása mellett. Kevés olyan magas képzettségű művésszel találkoztam, aki az alkotókhoz, az előadókhoz és a közönséghez egyaránt ilyen mély alázattal tudott viszonyulni.

Erdélyben a Márkos név egybefonódik a komolyzenével, a hivatásos művészetek szeretetével, oktatásával és gyakorlásával. Édesapja Márkos Albert, székely származású kolozsvári zeneszerző, tanár. Sok generáció általa vált neves muzsikussá, engem is tanított. Testvére, András is elismert gordonka-művész volt, és a közeli rokonságában még nagyon sok hivatásos képző,- és zeneművész van. A családi szálakból kiindulva Márkos Albert pályaválasztása is egyértelműnek bizonyult. Kora legkiválóbb tanárai és előadóművészei – Zsurka Péter és Ruha István – irányították szakmai fejlődését. Pályája minden bizonnyal még sikeresebben alakulhatott volna, ha származása és anyanyelve nem túska a romániai hatóságok szemében. Bár mindenki tudta, hogy ő volt a legalkalmasabb és legfelkészültebb hegedűművésze a kolozsvári Filharmóniának, mégis nehezen nyerhette el a koncertmesteri széket. Egyértelmű volt, hogy magyarsága miatt kellett többszörösen jobbnak lennie másoknál. A funkció betöltését követően tapasztalhatta meg igazán a közönség, milyen az, amikor a Filharmónia élén egy, a fent említett tulajdonságokkal megáldott művész áll. Kiemelkedő szakmai tudásának köszönhetően a zenekar teljesítménye mindvégig színvonalas volt, annak ellenére, hogy az intézmény nem foglalkoztatott folyamatosan állandó karmestert. Már a hatvanas évek második felében újrászervezte a Filharmónia kamarazenekarát.

Létrehozta és évtizedeken át működtette a kolozsvári Concordia vonósnégyest. Számos, klasszikus és modern műsort játsztak, melyről több felvétel is tanúskodik.

Bár fő tevékenységi területe nem a pedagógia, mégis számtalan tanítványa van, akit ő állított zenei pályára. Az utóbbi évtizedekben a legfontosabb komolyzenei kuratóriumoknak és több zenei műhelynek meghatározó személyisége.

Küldetésének érzi a komolyzene megismertetését olyan erdélyi magyar közösségekkel is, amelyek nem rendelkeznek hivatásos zenei intézménnyel. Önzetlenül, anyagi juttatás nélkül közel ötven éven át szervezett kisebb-nagyobb kamarazene-koncerteket és előadásokat, valamint teljes évadokat székelyföldi városokban. Ezeken a hangversenyeken felváltva léptek fel a legismertebb romániai magyar előadóművészek és fiatal tehetséges zenész diákok.

Fájlalja az erdélyi magyar zeneszerzők részleges elszigeteltségét, amely megnehezítette az egyetemes zeneművészet vérkeringésébe való bekerülésüket, mert Romániában magyarok voltak és Magyarországon románok. Ennek az állapotnak javítását is szorgalmazza Márkos Albert.

Az erdélyi magyar zenésztársadalom nevében köszönetemet nyilvánítom ki a Magyar Művészeti Akadémia döntéshozóinak, amiért erdélyi zeneművészt is taggá fogadtak, elismerve Márkos Albert kiemelkedő művészi pályafutását. Biztosítom Önöket arról, hogy ezáltal a Művészeti Akadémia is gazdagabbá vált.

Budapest, 2022. május 4.

Szép Gyula, a Kolozsvári Magyar Opera igazgatója